

**Narodna banka na
Republ i ka Makedon i ja**

**Mese~na
in f o r m a c i j a**

8 / 2005

ok t omv r i 2005 godina

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonskata regulativa vo Republika Makedonija vo avgust 2005 godina	4
I. Dvi`ewa vo realniot sektor	5
II. Monetarni dvi`ewa	6
III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa	8
Pri log tabeli	11

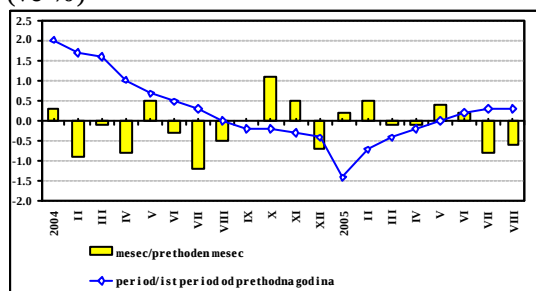
**Pozna~ajni ekonomski nas tani i promeni vo zakonska t a regula t iva
vo avgus t 2005 godina**

- ❖ *Od 3 avgus t, soglasno so Odlukata na Upravniot odbor na Nacionalno to biro za osiguruvawe, cena t a na zadol `i telno to osiguruvawe na vozila t a e povioka, vo prosek, za 15% .*
- ❖ *Na 3 avgus t be {e donesen Zakono t za buxet i (†Slu `ben vesnik na RM” br. 64/2005 godina), so koj se ureduvaa t pos tapka t a za izgo t vuvawe, donesuvawe, izvr { uvawe na Buxet o t na Republika Makedonija i buxet i te na edinici te na lokalna samouprava i na grado t Skopje.*
- ❖ *Na 3 avgus t be {e donesen Zakono t za `eleznici (†Slu `ben vesnik na RM” br. 64/2005 godina), so koj se ureduvaa t organizacija t a na `elezni~kiot sistem, na~ino t i uslovi te za izvr { uvawe na `elezni~kiot prevoz, statuso t na `elezni~ka t a in frast ruktura i uslovi te za pristap kon nea, obezbeduvawe t o na uslugi te od javen interes i ureduvawe t o na `elezni~kiot prevoz.*
- ❖ *Na 8 avgus t, Regula t ornata komisija za energetika donese Odluka za opredeluvawe na najvisoki ceni na oddelni nafteni derivati utvrdeni soglasno so Metodologijata („Slu `ben vesnik na RM“ br. 67/2005 godina), spored koja maloprod a `nite i rafineriskite ceni na nafteni te derivati se zgolemuvaa t, vo prosek, za 2,56% i 3,83%, soodvetno. Voedno, na 22 avgus t, Regula t ornata komisija za energetika donese Odluka spored koja maloprod a `nite i rafineriskite ceni na naftenite derivati se namaluvaa t, vo prosek, za 3,58% i 5,49%, soodvetno (†Slu `ben vesnik na RM” br. 71/2005 godina).*
- ❖ *Na 17 avgus t, ruskata naftena kompanija †Lukoil” otvori skladi { te na nafteni derivati vo Republika Makedonija (vo [t ip).*
- ❖ *Na 18 avgus t se vovedeni novi pravila na devizniot pazar, so cel unapreduvawe na negovo to rabo tewe preku sozdavawe elektronska plat forma za sledewe na dvi `ewe t o na deviznite kursevi vo realno vreme, so direktno elektronsko trguvawe so devizi pome|u bankite. Voedno, Narodna banka na Republika Makedonija i ~etiri delovni banki potpi {aa dogovor spored koj bankite-potpisni~ki na dogovorot imaat uloga na †poddr `uva~i” na devizniot pazar i mo `nost za trguvawe so NBRM spored odredeni pravila, dodeka ostanatite banki na pazarot }e trguvaat samo so bankite †poddr `uva~i” na pazaro t. NBRM i na t amu }e u~es t vuva na devizniot pazar zadr `uvaj}i go diskreciono to pravo za int ervencija (kon banki te †poddr `uva~i”).*
- ❖ *Na 31 avgus t, Bordo t na direktori na MMF £ odobri t rigodi { en Stend-bajaran `man na Republika Makedonija so vkupna vrednost vo originalna valuta od 51,7 milioni specijalni prava na vle~ewe. Vo ramki na aran `manot, akcento t e staven na odr `uvaweto na makroekonomskata stabilnost i sproveduvawe na strukturnite reformi vo ekonomija t a za da se pos t igne zabrzuvawe na ekonomskio t raste ` odr `livo na sreden rok.*

I. Dvi`ewa vo realniot sektor¹

Vo avgust 2005 godina tro{ocite na `ivotot se namalija za 0,6% vo odnos na predhodniot mesec. Mese~nato namaluvawe e determinirano od poniskite tro{oci kaj re~isi site kategorii koi se vku~eni vo indeksot. Taka, vo odnos na minatiot mesec, tro{ocite za ishrana se poniski za 1,4% (glavno poradi poniskite ceni na ovo {jeto za 22,7%, kako voobi~aen sezonski efekt vo letniot period). Istovremeno, registrirano e i namaluvawe na tro{ocite kaj grupite „tutun i pijalaci“, „obleka i obuvki“, „higiena i zdravje“ i „kultura i razonoda“ (za 0,1%, 1,0%, 0,2% i 0,1% soodvetno). Tro{ocite na `ivotot na mese~na osnova bea povi{oki edinstveno kaj kategoriite „domuvawe“ (za 0,1%) i kaj „soobrajnite sredstva i usluzi“ (za 0,2%), poradi povi{okite ceni na te~nite goriva i maziva (za 2,6%), soglasno so odlukata na Regulatornata komisija za energetika od 08.08.2005 za zgolemuwawe na maloprodna`nite ceni na naftenite derivati, kako i poradi povi{okite tro{oci za odr`uvawe na avtomobilitate (za 10,1%). Od strukturen aspekt, mese~nata stapka na deflacija se dol`i na istovremeno poniskite tro{oci za stoki i usluzi (za 0,7% i 0,2%, soodvetno). Na godi{na osnova i vo prosek be{e registrirana stapka na inflacija od 0,5% i 0,3% soodvetno, glavno zaradi povi{okite tro{oci za tutun i pijalaci i soobrajnjai sredstva i usluzi.

Grafikon 1
Tro{oci na `ivotot
(vo %)

Indekso t na cenite na malo vo avgust 2005 bele`i porast od 0,4% godina vo odnos na juli 2005 godina, reflektirajji go porastot na cenite na neprehanbenite industriski proizvodi i na industrisko-

prehranbenite proizvodi (za 0,5% i 0,1%, soodvetno). Od druga strana, cenite na zemjodelskite proizvodi i pijalacite vo avgust se poniski na mese~na osnova za 6,9% i 0,1%, soodvetno. Strukturno analizirano, mese~nato zgolemuwawe na indeksot na cenite na malo se dol`i na povi{okite ceni na uslugite za 1,3%, dodeka cenite na stokite se poniski za 0,1%. Na godi{na osnova i vo prosek e registriran porast na cenite na malo (za 1,9% i 1,8%, soodvetno), {to se dol`i na istovremeni porast na cenite na stokite i uslugite.

Vo avgust 2005 godina, cenite na proizvoditelite na industriski proizvodi se zgolemija za 0,4% vo odnos na juli 2005 godina, pritoa reflektirajji go porastot na cenite na proizvoditelite vo prerabotuva~kata industrija (za 0,4%), {to glavno go odrazuva efektot od odlukata na Regulatornata komisija za energetika za zgolemuwawe na rafineriskite ceni na naftenite derivati vo po~etokot na ovoj mesec. Vo ostanatite dva sektora (vadewe rudi i kamen i snabduwawe so elektri~na energija gas i voda) cenite ostanaa nepromeneti vo odnos na prethodniot mesec. Na godi{na osnova i vo prosek, cenite na proizvoditelite na industriski proizvodi bele`at porast (za 4,2% i 2,8%, soodvetno), {to primarno se dol`i na zgolemuwaweto na cenite na naftenite derivati.

Fizi~kiot obem na industriskoto proizvodstvo vo avgust 2005 godina zabele`a mese~en pad od 1,1%, vo soglasnost so voobi~aenata sezonska dinamika (namalena aktivnost za vreme na letniot period). Sektorski analizirano, padot se dol`i na namalenoto proizvodstvo vo „prerabotuva~kata industrija“ i „snabduwawe so elektri~na energija, gas i voda“ (za 1% i 3,5%, soodvetno), dodeka vo sektorot „vadewe rudi i kamen“ proizvodstvoto be{e povi{oko za 7,6%. Od druga strana, na godi{na osnova (avgust 2005 godina / avgust 2004 godina), industriskoto proizvodstvo bele`i porast od 4,3%, pritoa reflektirajji go porastot na proizvodstvoto vo sektorite „vadewe rudi i kamen“ i „prerabotuva~ka industrija“ (za 86,1% i 4,3%, soodvetno), pri istovremeno namaluvawe na proizvodstvoto vo sektorot „snabduwawe so

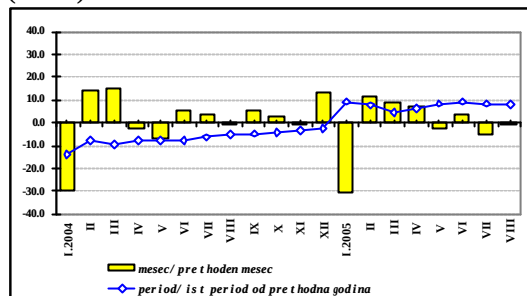
¹ Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

električna energija, gas i voda“ (za 5%). Na kumulativna osnova (januari - avgust 2005 godina / januari -avgust 2004 godina), industriskoto proizvodstvo bele i porast od 8%, koj e determiniran od porastot na proizvodstvoto vo site sektori „vadeve rudi i kamen“, „prerabotuvacka industrija“ i „snabduvawe so električna energija, gas i voda“ (za 18,4%, 9,4% i 1%, soodvetno). Pritoa, vo ramki na prerabotuvackata industrija kako dominanten sektor, najvisoka stapka na porast e registrirana vo proizvodstvoto na osnovni metali (za 58,2%), pri to treba da se ima predvid niskata sporedbeni osnova od prvata

polovina na 2004 godina (koga ne rabote e eden značen metalurški kapacitet).

Grafikon 2

Industrisko proizvodstvo
(vo %)

II. Monetarni dvi`ewa

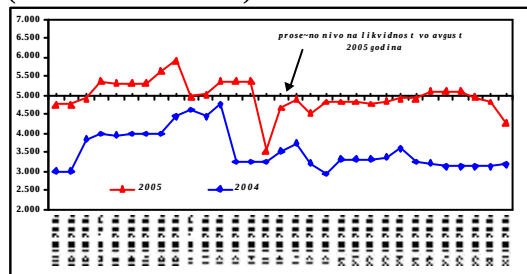
Vo avgust 2005 godina, monetarnite instrumenti na NBRM bea nasoeni kon apsorbirawe na viokot likvidnost kreiran vrz osnova na povolnite platnobilanski dvi`ewa i sledstveno, neto-otkupot na devizi od strana na NBRM, kako i namalenata pobaruvačka na gotovi pari, a vo uslovi na vozdr`ana buxetska potro`uwačka. Imeno, povisoki sezonski porast vo prethodniot mesec (godini odmor i praznikot Ilinden), gotovite pari vo optek vo avgust se namalija na mesečna osnova za 946 milioni denari. Istovremeno, NBRM prodol`i so realizacija na neto-otkup na devizi na devizniot pazar. Kreiranata likvidnost vrz ovie osnovi be e celosno sterilizirana preku aukciite na blagajnički zapisi na NBRM (nivot na blagajničkite zapisi na mesečna osnova e povisoko za 1.162 miliona denari) i porastot na denarskite depoziti na dr`avata kaj NBRM (za 954 milioni denari). Vo sklad so vakvite dvi`ewa, *vkupnite likvidni sredstva na bankite*² na mesečna osnova se namalija za 9,6%, taka to na krajot na avgust se svedoa na 4.259 milioni denari.

Prose`nata dnevna likvidnost na bankarskiot sistem vo avgust 2005 godina iznesuva 4.981,6 milioni denari, to pretstavuva pad od 5,8% vo odnos na prethodniot mesec. Gledano vo odnos na dinamikata, vo prvata polovina na mesecot be e registrirano kumulirawe likvidni sredstva od strana na bankite, to glavno

ja odrazuva nivnata podgotovka za ispolnuvawe na obvrskata za zadol`itelna rezerva<sup>3</sup>, kako i odlivot pri redovnata isplata na danocite. Po voobi`aeniot pad na likvidnosta na sredinata na mesecot (isplata na danoci), vo vtorata polovina na mesecot likvidnosta na bankite be e relativno stabilna. Poslednite nekolku denovi od avgust se karakteriziraa so intenzivirano kumulirawe sredstva od strana na dr`avata, to vo kombinacija so zgolemeni interes na bankite za vlo`uvawe vo blagajnički zapisi uslovi pad na vkupnite likvidni sredstva na bankite. Viokot likvidni sredstva na bankite nad obvrskata za zadol`itelna rezerva, vo avgust 2005 godina iznesuva 7,3% (6,9% vo prethodniot mesec).

Grafikon 3

Dnevna dinamika na likvidnosta na bankite
(vo milioni denari)

Na *institucionaliziraniot pazar na pari*, vo avgust 2005 godina be e ostvaren vkupen promet od 400 milioni denari, to

² Vkluva smetka na bankite kaj NBRM i gotovina vo blagajna na bankite.

³ Kako period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obvrskata za zadol`itelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11. den vo tekovniot mesec do 10. den vo sledniot mesec.

pretstavuva namaluvawe od 26% vo odnos na prethodniot mesec. Pritoa, vo uslovi na povisoka pobaruvačka od ponuda na likvidni sredstva (za 2,2%), realiziranata kamatna stopa dostigna 9,2% (8,88% vo juli 2005 godina). Obemot na realizirani transakcii vo *bilateralnite me|ubankarski trgovawa* vo odnos na prethodniot mesec se zgolemi za 1,6 pati i iznesuwa 1.788 milioni denari. Prosečna kamatna stopa na me|ubankarskiot pazar na pari (dvata segmenta) vo avgust iznesuwa 9%, nasproti 8,7% vo prethodniot mesec.

Na krajot na avgust 2005 godina vo odnos na krajot na prethodniot mesec, primarnite pari⁴ se namalija za 7,3%, odrazuvaj{i go padot na gotovite pari vo optek (za 6,6%) i vkupnite likvidni sredstva na bankite. Istovremeno, monetarni agregat M1 na mesečna osnova e ponizok za 3%, {to vo uslovi na re{iisi nepromeneto nivo na depozitnite pari vo celost se dol{i na namalenata pobaruvačka na gotovi pari. Vakvite dvi`ewa nadopolneti so efektot od padot na dolgoro~nite denarski depoziti, i pokraj prastot na deviznite depoziti determiniraa nezna~itelno mesečno namaluvawe kaj po{iroke monetarni agregati. Taka, monetarnite agregati M2 i M4 na mesečna osnova se poniski za 0,9% i 1%, soodvetno. Sepak, na godi{na osnova, monetarnite agregati M2 i M4 se povisoki za 11,4% i 11,1%, soodvetno.

Tabela 1
Monetarni agregati i nivnite komponenti
(vo milioni denari)

	31.08.2005 godina	mesečna promena	godi{na promena
		vo %	vo %
Gotovi pari vo optek	13.385	-6,6	-0,9
Depozitni pari	14.040	0,6	4,4
Monetaren agregat M1	27.425	-3,0	1,7
Kratkoro~ni denarski depoziti	19.876	-5,1	1,9
Monetaren agregat M2-denarski del	47.301	-3,9	1,8
Kratkoro~ni devizni depoziti	47.263	2,3	22,9
Monetaren agregat M2	94.564	-0,9	11,4
Nemonetarni depoziti	4.872	-2,6	5,8
-denarski	2.891	-7,3	-5,3
-devizni	1.981	5,3	27,8
Monetaren agregat M4	99.436	-1,0	11,1

Vkupnite depoziti na bankite⁵ vo avgust 2005 godina zabele`aa mal mesečen pad od 0,2%, pri registrirani divergentni dvi`ewa vo nivnata valutna struktura.

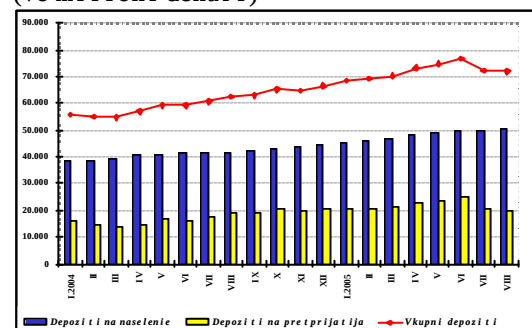
⁴ Analizata se odnesuva na primarnite pari bez zadol`itelna rezerva na deviznite depoziti.

⁵ Od maj 2005 godina, podatocite za depozitite i kreditite na bankite se bez „Radobank“ a.d. Skopje, na koja na 27.05.2005 godina, NBRM £ja ukina dozvolata za osnovawe i rabotewe na banka.

Taka, denarskite depoziti na mesečna osnova se namalija za 5,4%, pri istovremen pad na kratkoro~nite i dolgoro~nite depoziti vo nivni ramki (za 5,1% i 7,3%, soodvetno). Od druga strana, zgolemenite preferenci za {tedewe vo stranska valuta na kratok i dolg rok (porast na kratkoro~nite i dolgoro~nite devizni depoziti za 2,3% i 5,3%, soodvetno), determiniraa pozitivna mesečna promena kaj vkupnite devizni depoziti (porast od 2,4%). Sektorskata analiza poka`uva zgolemuvawe na depozitite na naselenieto za 0,7% na mesečna osnova, pri istovremen porast na depozitite oro~eni na kratok i dolg rok (za 0,5% i 5,2%, soodvetno). Od aspekt na valutnata struktura, mesečen pad od 3% e registriran kaj denarskite depoziti na naselenieto (determiniran pred s¢ od namalenite depoziti po viduvawe), dodeka depozitite vo stranska valuta zabele`aa porast od 2,1%. Depozitite na pretprijatijata se poniski na mesečna osnova za 0,5%, glavno zaradi poniskoto nivo na oro~eni denarski depoziti do eden mesec.⁶ Na godi{na osnova (avgust 2005 godina / avgust 2004 godina) vkupnite depoziti se povisoki za 15,1%.

Grafikon 4

Dinamika na depozitite
(vo milioni denari)

Vo avgust 2005 godina vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor⁷ se zgolemija za 1,3%. Pozitivnata mesečna dinamika na vkupnite plasmani proizleguva od istovremeni porast na plasmanite vo doma{na⁸ i stranska valuta (za 0,7% i 3,1%, soodvetno). Pritoa,

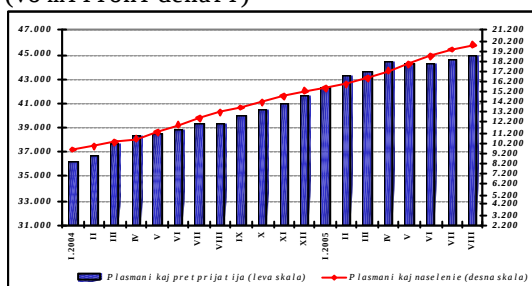
⁶ Namaluvaweto na depozitite na pretprijatijata glavno se dol{i na namalenite depoziti na edno doma{no pretprijatie zaradi isplata na dividenda, pri {to depozitite go napu{taat sektorot na delovni banki, odlevaj{i se vo stranstvo.

⁷ Od januari 2005 godina, kreditite na bankite se analiziraa bez iznosot na presmetanata nenaplatena kamata po krediti.

⁸ Gi vkluuvaat i denarskite krediti so devizna klauzula.

povisokiot obem na denarski krediti vo najgolem del e determiniran od zajaknatite preferenci na bankite za kreditirawe na naselenieto na kratok i dolg rok. Od aspekt na deviznite plasmani, nivniot mesečen porast e generiran od intenziviranoto dolgoročno kreditirawe na korpoprativniot sektor. Analizirano po sektori, vkupnite plasmani na naselenieto i pretprijatijata se zgolemija za 2,4% i 0,7%, soodvetno, na mesečna osnova. Godišniot porast na vkupnite plasmani iznesuva 22,6%.

Grafikon 5
Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

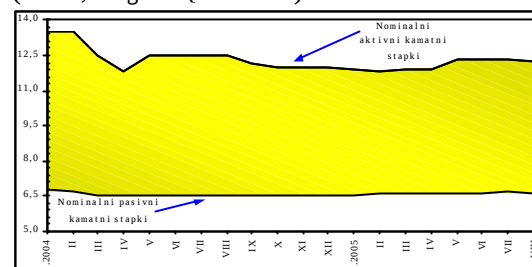
Vo avgust 2005 godina ne bea registrirani poznačajni promeni vo *kamatnata politika na bankite*. Taka, prosečnata ponderirana aktivna kamatna stopka na bankite (na kratkoročnite denarski krediti) vo odnos na prethodniot mesec e poniska za 0,1 procenten poen i vo avgust iznesuva 12,24%. Istovremeno, prosečnata ponderirana pasivna kamatna stopka (na trimesečnite denarski depoziti) iznesuva 6,62% (6,63% vo prethodniot mesec).

III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa

*Nadvore { notrgovskata razmena*⁹ na Republika Makedonija vo avgust 2005 godina iznesuva 380,4 milioni SAD dolari i zabele`a mesečen pad od 13,8%, pri istovremeno namaluvawe na dvete komponenti na razmenata. Imeno, vkupniot izvoz na stoki vo avgust 2005 godina iznesuva 144,8 milioni SAD dolari i vo odnos na juli 2005 godina zabele`a pad od 21,5%, koj se dol`i pred s` na namaleniot izvoz na obleka i tekstil, tutun i na `elezo i `elik i nivni proizvodi. Vo avgust 2005 godina, *uvozot na stoki* iznesuva 235,5 milioni SAD dolari i se namali za 8,3% vo odnos na prethodniot

Grafikon 6

Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*
(vo %, na godi { no nivo)

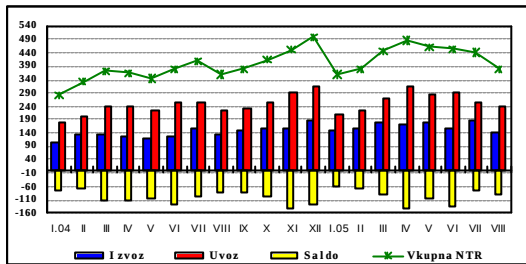
*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti, pri {to se vkl`eni i denarskite krediti so devizna klauzula.

Prosečnata ponderirana kamatna stopka na kratkoročnite devizni krediti vo avgust 2005 godina iznesuva 7,63%, nasproti 7,52% vo prethodniot mesec. Kamatnata stopka na trimesečnite depoziti vo evra se dvi`e`e vo interval od 1% do 3,25%, dodeka kamatnata stopka na trimesečnite depoziti vo americkanski dolari se dvi`e`e pome`u 0,90% i 2,59%.

⁹ Prethodni podatoci na Dr`avniot zavod za statistika na Republika Makedonija. Izvozot na stoki e prika`an na f.o.b. osnova, dodeka uvozot na stoki e prika`an na c.i.f. osnova.

Grafikon 7
Nadvore { notrgovska razmena na Republika
Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika
Makedonija.

Vo uslovi na pointenziven mese`en pad na izvozot od uvozot na stoki, deficitot vo razmenata na stoki so stranstvo vo avgust 2005 godina dostigna 90,7 milioni SAD dolari i zabele`a mese`en porast od 25,4%, dodeka stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz iznesuva 61,5% i na mese`na osnova se namali za 10,4 procentni poeni.

Izvozot i uvozot na stoki realizirani vo periodot januari - avgust 2005 godina iznesuvaat 1.322,6 milioni SAD dolari i 2.084,7 milioni SAD dolari, soodvetno i vo sporedba so istiot period od prethodnata godina se zgolemija za 28,8% i 15,4%, soodvetno. Pritoa, zgolemeniot izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, na nafteni derivati i na tutun imaa najgolem pridones vo kumulativniot porast na izvozot, dodeka porastot kaj uvozot predse e rezultat na zgolemeniot uvoz na mineralni goriva, `elezo i `elik, obleka i surovini za tekstilnata industrija. Kumulativniot deficit vo trgovskata razmena so stranstvo iznesuva 762,1 milion SAD dolari i zabele`a namaluvawe za 2,3%, dodeka stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz e povisoka za 6,6 procentni poeni vo odnos na istiot period od 2004 godina i iznesuva 63,4%.

Vkupnata nadvore { na trgovija izrazena vo evra¹⁰, vo avgust 2005 godina iznesuva 309,4 milioni i vo odnos na juli 2005 godina se namali za 15,5%. Pritoa, izvozot i uvozot na stoki iznesuvaat 117,8 milioni evra i 191,6 milioni evra, soodvetno, pri {to zabele`aa mese`en pad od 23% i 10,2%, soodvetno. Vakvite dvi `ewa dovedoa do

¹⁰ Oficijalnite podatoci na Dr `avniot zavod za statistika na Republika Makedonija se iska`ani vo amerianski dolari, a presmetkite vo evra se napraveni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

zgolemen trgovski deficit na mese`na osnova za 22,7%, koj iznesuva 73,8 milioni evra.

Na kumulativna osnova, izvozot iznesuva 1.043,9 milioni evra, a uvozot 1.646,4 milioni evra, {to pretstavuva porast od 24,5% i 11,5%, soodvetno sporedeno so istiot period od 2004 godina. Deficitot vo razmenata so stranstvo iznesuva 602,5 milioni evra i se namali za 5,6% vo odnos na periodot januari - avgust 2004 godina.

Vo avgust 2005 godina, na devizniot pazar¹¹ e ostvaren promet vo iznos od 395,9 milioni SAD dolari, koj na mese`na osnova e ponizok za 10,7%. Pritoa, pobaruva`kata na devizi od strana na pretprijatijata go zadr`a visokoto nivo od prethodniot mesec, dodeka ponudata na devizi zabele`a mese`en pad od 14,7%, pri {to jazot be {e zatvoren preku zgolemena neto-proda`ba na devizni sredstva od strana na bankite. Vo avgust 2005 godina, na devizniot pazar NBRM realizira neto-otkup na devizni sredstva. Bruto deviznite rezervi na krajot na avgust 2005 godina dostignaa nivo od 1.002,3 milioni SAD dolari i se zgolemija za 22 miliona SAD dolari vo odnos na juli 2005 godina. Porastot na bruto deviznite rezervi e rezultat predse na neto-otkupot na devizni sredstva na devizniot pazar, ostvarenite kursni razliki, kako i na neto-prilivite kaj dr `avnite depoziti vrz osnova na pristignatite sredstva od stranstvo<sup>12</sup>. Izrazeni vo evra, bruto deviznite rezervi na krajot na avgust 2005 godina iznesuvaa 822,9 milioni, {to pretstavuva mese`en porast od 12,2 miliona evra.

Vo tekot na avgust 2005 godina, devizniot kurs na denarot vo odnos na evro to na devizniot pazar se odr `uva {e na stabilno nivo i na 31.08.2005 godina iznesuva {e 61,23 denari za edno evro. Devizniot kurs na denarot vo odnos na amerikanskiot dolar na krajot na avgust 2005 godina iznesuva 50,27 denari za eden amerikanski dolar, pri {to denarot na mese`na osnova apresira za 0,6% (50,55 denari za eden

¹¹ Od 18.08.2005 godina na devizniot pazar, se vovedoa novi pravila na rabotewe. Imeno, `etiri delovni banki potpi {aa Dogovor so NBRM, so koj se reguliraat pravilata za kupoproda`ba pomeju ovie banki „poddru`uva`i na pazarot“ i NBRM, kako i pravilata za trgovawe meju ovie `etiri banki i ostanatite banki.

¹² Na 15.08.2005 godina pristignaa sredstva za predprivatizacija na ESM od EBRD vo iznos od 8,4 milioni SAD dolari, ili vo originalna valuta 6,8 milioni evra.

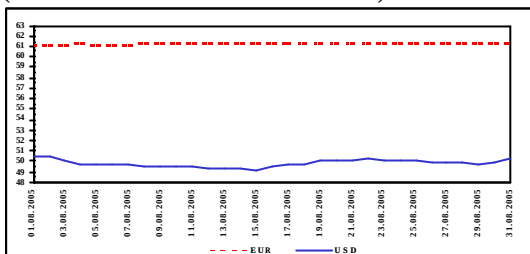

amerikanski dolar na krajot na juli 2005 godina).

Grafikon 8

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i amerikanskiot dolar na devizniot pazar

(denari za edinica stranska valuta)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Prometo t na menuva~kio t pazar vo avgust 2005 godina iznesuva 146 milioni SAD dolari i zabele`a mal mese~en pad od 2,6%, pri istovremen pad kaj ponudata i pobaruva~kata na devizi. Pritoa, pointenzivniot pad na pobaruva~kata vo odnos na ponudata na devizi dovede do zgolemen mese~en neto-otkup na devizni sredstva od naselenieto od 1,3%, koj dostigna 75,5 milioni SAD dolari (najvisok neto-otkup od 2003 godina navamu).

Vo avgust 2005 godina, *na menuva~kio t pazar, devizniot kurs na denarot vo odnos na evro to* vo prosek iznesuva 61,43 denari za edno evro i e re~isi nepromenet vo sporedba so prethodniot mesec, dodeka amerikanskiot dolar vo prosek se razmenuva za 49,81 denar, pri {to denarot zabele`a mese~na apresijacija od 1,9% (vo juli 2005 godina vo prosek se razmenuvaa 50,79 denari za eden amerikanski dolar).

Sostojbata na nadvore{niot dolg na Republika Makedonija vrz osnova na

*dolgoro~ni kredit i i zaemi*¹³ na krajot na avgust 2005 godina iznesuva 1.954,4 milioni SAD dolari i sporedeno so prethodniot mesec se zgolemi za 13,4 milioni SAD dolari. Porastot na nadvore{niot dolg vo pogolem del se dol`i na kursnite razliki, no i na povisoki iznos na koristen i sredstva (12,9 milioni SAD dolari) od platena glavnica (7 milioni SAD dolari). Vo avgust 2005 godina se sklu~eni novi krediti vo iznos od 86,5 milioni SAD dolari, od koi 75,5 milioni SAD dolari se odnesuvaat na novoodobreni ot aran`man so MMF¹⁴, a ostatokot se odnesuva na krediti od privatniot sektor. *Kratkoro~niot dolg*, koj se odnesuva isklukuivo na subjekti od privatniot sektor, na krajot na avgust 2005 godina iznesuva 92,9 milioni SAD dolari.

Izrazen vo evra, nadvore{niot dolgoro~en dolg na krajot na avgust 2005 godina iznesuva 1.604,5 milioni evra i e za 0,6 milioni ponizok vo odnos na prethodniot mesec, isklukuivo kako rezultat na negativnite kursni razliki (6 milioni evra). Pritoa, koristen i se sredstva vo visina od 10,5 milioni evra, dodeka vkupno platenite obvrski iznesuvaat 8,5 milioni evra (5,7 milioni evra glavnica i 2,8 milioni evra kamata). *Kratkoro~niot dolg* dostigna 76,2 miliona evra i vo sporedba so juli 2005 godina se namali za 2,4 milioni evra.

¹³ Prethodni podatoci na NBRM.

¹⁴ Na 31.08.2005 godina Bordot na direktori na MMF odobri trigodi{en „pretpazliv“ Stend-baj aran`man so vkupna vrednost vo originalna valuta od 51,7 milioni specijalni prava na vle~ewe.

Prilog**Dvi`ewa vo realniot sektor vo Republika Makedonija****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	VIII.2005 VII.2005	VIII.2005 VIII.2004	I-VIII.2005 I-VIII.2004
	vo %		
Tro{oci na `ivotot	-0.6	0.5	0.3
I shrana	-1.4	0.1	-1.6
Tutun i pijalaci	-0.1	4.7	5.8
Obleka i obuvki	-1.0	0.8	2.7
Domuvawe	0.1	0.8	0.3
Stan (stanarina, voda, uslugi)	0.0	1.5	0.5
Ogrev i osvetlenie	0.1	1.2	0.8
Higiena i zdravje	-0.2	-3.9	-3.6
Kultura i razonoda	-0.1	-0.2	-0.5
Soobra}ajni sredstva i uslugi	0.2	2.0	3.9
<i>Stoki</i>	<i>-0.7</i>	<i>0.8</i>	<i>0.0</i>
<i>Uslugi</i>	<i>-0.2</i>	<i>-0.5</i>	<i>1.7</i>
Ceni na malo	0.4	1.9	1.8
Zemjodelski proizvodi	-6.9	0.4	-1.5
Neprehranbeni industriski proizvodi	0.5	3.1	2.4
Industrisko - prehranbeni proizvodi	0.1	-0.3	-1.7
Pijalaci	-0.1	-0.2	2.0
<i>Stoki</i>	<i>-0.1</i>	<i>1.9</i>	<i>1.1</i>
<i>Uslugi</i>	<i>1.3</i>	<i>1.8</i>	<i>2.8</i>

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 2

Ceni na proizvođiteli na industrijski proizvodi*

	VIII.2005 VII.2005	VIII.2005 VIII.2005	I-VIII.2005 I-VIII.2004
	vo %		
Ceni na proizvođiteli na industrijski proizvodi	0.4	4.2	2.8
Energija	1.3	16.0	9.7
Intermedijarni proizvodi, osven energija	-0.3	-0.4	1.0
Kapitalni proizvodi	0.0	0.0	0.0
Trajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka	0.0	3.0	3.0
Netrajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka	0.5	1.6	0.3
<i>Vadewe rudi i kamen</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>	<i>0.2</i>
<i>Prerabo t uva~ka indus t rija</i>	<i>0.4</i>	<i>5.0</i>	<i>3.3</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	0.2	1.1	-0.3
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	0.0	0.2	0.3
Proizvodstvo na tekstilni tkaenini	0.0	0.0	-0.6
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	0.0	0.0	0.0
Izdava~ka dejnost, pe~atewe i reprodukcija na snimeni mediumi	0.0	0.0	0.0
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	2.8	43.0	27.5
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	0.0	0.1	0.1
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plasti~ni masi	0.0	0.0	0.0
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	0.0	0.4	0.1
Proizvodstvo na osnovni metali	0.0	-0.1	0.0
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metalopreraotuva~kata faza, osven ma { ini i uredi	0.0	0.0	0.0
Proizvodstvo na elektri~ni ma { ini i aparati	0.0	0.0	4.6
<i>Snabduvawe so elek t ri~na energija, gas i voda</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>

*Prethodni podatoci.

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 3

Industrijsko proizvodstvo*

	struktura vo %	VIII.2005 VII.2005	VIII.2005 VIII.2004	I-VIII.2005 I-VIII.2004
		vo %		
Vkupno	100.0	-1.1	4.3	8.0
Energija	21.8	-0.9	-2.9	2.6
Intermedijarni proizvodi, osven energija	33.8	3.7	8.7	17.1
Kapitalni proizvodi	4.8	-29.6	-1.2	1.3
Trajni proizvodi za široka potrošnja	1.4	27.1	-6.9	-7.6
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	38.1	-3.1	4.5	4.2
Vadewe rudi i kamen	1.8	7.6	86.1	18.4
Prerabotuvanka industrija	79.4	-1.0	4.3	9.4
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	20.0	8.1	8.9	2.7
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	3.9	-21.7	4.7	5.8
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	2.5	-8.7	-10.4	-5.9
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i bove na krzno	8.6	-11.8	-7.0	4.1
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni medumi	3.9	-1.4	8.2	5.2
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	3.0	9.1	5.6	11.9
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	5.9	-6.6	15.0	5.4
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastični masi	2.6	-6.0	-16.7	-7.7
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	8.1	7.3	8.3	14.5
Proizvodstvo na osnovni metali	6.0	16.7	-2.8	58.2
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metalopreraotuvakata faza, osven mašini i uredi	3.8	-24.9	5.0	29.7
Proizvodstvo na električni mašini i aparati	3.2	-27.0	22.9	21.7
Snabduvawe so električna energija, gas i voda	18.8	-3.5	-5.0	1.0

* Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 4

Centralen buxet na Republika Makedonija
(vo milioni denari)

	avgust 2005			januari-avgust 2005		
	iznos vo milioni denari	mesečna promena vo %	Struktura vo %	iznos vo milioni denari	kumulativna promena (2005/2004) vo %	struktura vo %
Vkupni buxetski prihodi	4,525	-45.9	100.0	40,408	8.8	100.0
<i>Dano~ni prihodi:</i>	4,212	-15.1	93.1	35,125	3.0	86.9
- personalen danok na dohod	605	-12.3	13.4	5,181	4.7	12.8
- danok od dobivka	162	-40.4	3.6	2,114	15.3	5.2
- danok na dodadena vrednost	1,868	-24.3	41.3	16,848	2.2	41.7
- akcizi	1,104	8.0	24.4	7,219	5.6	17.9
- carini	429	-6.9	9.5	3,357	-7.4	8.3
- ostanati danoci	44	-6.4	1.0	406	11.5	1.0
<i>Nedano~ni prihodi:</i>	126	-95.8	2.8	4,454	70.5	11.0
- profit od javni i finansiski institucii	6	-99.8	0.1	3,156	2,6 pati	7.8
- administrativni taksi i nadomestoci	100	-24.8	2.2	1,079	14.3	2.7
- ostanati administrativni taksi	18	0.0	0.4	163	-5.2	0.4
- ostanati nedano~ni prihodi	2	-88.2	0.0	56	-80.0	0.1
<i>Kapitalni prihodi</i>	187	5,1 pat	4.1	443	4.7	1.1
Vkupni buxetski rashodi	4,061	-16.6	100.0	37,095	2.6	100.0
<i>Tekovni tro{oci</i>	3,822	-14.6	94.1	34,062	1.9	91.8
- plati i naemnini	1,622	-11.5	39.9	14,264	3.3	38.5
- stoki i uslugi	392	-18.5	9.7	4,433	2.0	12.0
- transferi	1,697	-1.2	41.8	13,705	-0.5	36.9
- kamati	111	-75.0	2.7	1,660	16.3	4.5
<i>Kapitalni tro{oci</i>	239	-39.5	5.9	3,033	11.1	8.2
Buxet sko saldo	464			3,313		
Finansirawe	-464			-3,313		
<i>Prilivi</i>	-219			1,220		
<i>Odlivi</i>	245			4,533		

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija

Tabela 5

Vkupni prihodi i rashodi na fondovite
(vo milioni denari)

	avgust 2005 godina				januari-avgust 2005 godina			
	Vkupni prihodi		Vkupni rashodi		Vkupni prihodi		Vkupni rashodi	
	iznos	mesečna promena vo %	iznos	mesečna promena vo %	iznos	kumulativna promena %	iznos	kumulativna promena %
Socijalni fondovi	3,879	-11.5	3,987	-7.1	33,151	-0.5	33,426	-0.7
- za penzisko i invalidsko osiguruvawe	2,278	-6.8	2,253	-9.1	18,876	0.5	19,020	-0.3
- za zdravstveno osiguruvawe	1,039	-23.7	1,168	-4.9	9,551	0.0	9,707	0.5
- za vrabotuvawe	562	-2.9	566	-3.4	4,724	-5.4	4,699	-4.9
Fond za patitita	263	-26.5	299	-19.0	2,078	-8.5	1,858	-23.5

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija

Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Tabela 6

Pregled na Narodna banka na Republika Makedonija
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05	VII.05	VIII.05
I. Neto devizna aktiva	41,824	41,909	42,743	43,139	43,547	44,075	45,817	47,694	48,543
Aktiva	44,686	44,791	45,618	46,026	46,364	46,779	48,508	50,376	51,171
Pasiva	2,862	2,882	2,875	2,887	2,817	2,704	2,691	2,682	2,628
II. Neto doma { na aktiva	-20,713	-19,243	-20,867	-21,358	-20,745	-20,829	-22,866	-23,720	-25,894
Kredit i na banki, neto	-4,498	-3,356	-5,683	-5,983	-5,336	-4,887	-5,995	-3,597	-4,758
<i>Kredit i na banki</i>	54	53	54	51	50	50	58	46	47
Aukcija na kredit i	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aran`mani za reotkup	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredit i vrz osnova na hartii od vrednost	0	0	0	0	0	0	10	0	0
Dolgoro~ni kredit i	37	37	37	37	37	37	35	34	34
Avansi	7	6	7	4	3	3	3	2	3
Ostanato	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Instrument i	-4,552	-3,409	-5,737	-6,034	-5,386	-4,937	-6,053	-3,643	-4,805
Aukcija na blagajni~ki zapisi	-4,552	-3,409	-5,737	-6,034	-5,386	-4,937	-6,053	-3,643	-4,805
Neto, Dr`ava	-8,075	-7,461	-6,734	-6,751	-6,781	-6,805	-7,168	-10,818	-11,905
1.Kredit i na dr`avata	2,881	2,881	2,881	2,881	2,574	2,574	2,574	2,574	2,574
Koristewe na kredit od Fondot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obi~en kredit	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Otkupeni dr`avni hartii od vrednost	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039
Ostanato	1,842	1,842	1,842	1,842	1,535	1,535	1,535	1,535	1,535
2.Depoziti na dr`avata	-10,956	-10,342	-9,615	-9,632	-9,355	-9,379	-9,742	-13,392	-14,479
A) Vo denari	-4,696	-5,053	-4,552	-5,060	-4,922	-5,152	-4,874	-8,941	-9,893
Depozitni pari	-4,696	-5,053	-4,552	-5,060	-4,922	-5,152	-4,874	-8,941	-9,893
- Trezorska smetka	-4,314	-4,687	-4,186	-4,683	-4,536	-4,771	-4,493	-8,572	-9,526
- Drugi buxetski fondovi	-382	-366	-366	-377	-386	-381	-381	-369	-367
Fond za poddr`ka na monetarnata politika	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Vo stranska valuta	-6,260	-5,289	-5,063	-4,572	-4,433	-4,227	-4,868	-4,451	-4,586
Depoziti na Centralna vlada	-6,115	-5,144	-4,918	-4,425	-4,285	-4,082	-4,721	-4,304	-4,441
od koi: Fond za pati`ta	-69	-61	-61	-61	-61	-61	-61	-61	-61
Drugi depoziti na dr`avata	-145	-145	-145	-147	-148	-145	-147	-147	-145
3.Eksterna smetka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostanati stavki, neto	-8,140	-8,426	-8,450	-8,624	-8,628	-9,137	-9,703	-9,305	-9,231
Ostanat aktiva	2,424	2,506	2,481	2,472	2,467	2,492	2,541	2,551	2,538
Ostanata pasiva	-2,484	-2,277	-2,283	-2,219	-2,274	-2,397	-2,382	-2,415	-2,324
od koi: Preodna smetka	-166	-20	-57	-15	-14	-28	-48	-40	-43
Kapitalna smetka	-7,016	-7,476	-7,444	-7,619	-7,584	-8,031	-8,634	-8,398	-8,453
Rezidualni stavki	-1,064	-1,179	-1,204	-1,258	-1,237	-1,201	-1,228	-1,043	-992
Primarni pari	21,111	22,666	21,876	21,781	22,802	23,246	22,951	23,974	22,649
Gotovi pari vo optek	14,162	13,364	13,362	13,207	14,191	13,086	13,390	14,331	13,385
Gotovina vo blagajna	909	1,023	918	796	902	944	874	808	859
Smetki na banki	6,040	8,279	7,596	7,778	7,709	9,216	8,687	8,835	8,405
od koi:Zadol`itelna rezerva na devizni depoziti	3,366	4,496	4,670	4,727	4,768	4,793	4,870	4,934	5,005

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 7
Monetaren pregled
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05	VII.05	VIII.05
I. Neto devizna aktiva	68865	69089	68359	68421	69502	70860	74372	73181	72711
<i>Narodna banka</i>	41824	41909	42743	43139	43547	44075	45817	47694	48543
Aktiva	44686	44791	45618	46026	46364	46779	48508	50376	51171
Pasiva	2862	2882	2875	2887	2817	2704	2691	2682	2628
<i>Depozitni banki</i>	27041	27180	25616	25282	25955	26785	28555	25487	24168
Aktiva	37105	37308	36604	37303	37856	38457	40499	38484	38489
Pasiva	10064	10128	10988	12021	11901	11672	11944	12997	14321
II. Neto doma (na aktiva)	26206	27050	28953	30116	32036	31890	30453	28191	27620
1. Doma (ni krediti	61356	62654	65358	66792	68696	68927	68959	66384	65987
od koi: pobaruwawa od dr`avata	-916	-449	749	1118	1608	1407	561	-3060	-4309
a) Depozitni banki	69431	70115	72092	73543	75477	75732	76127	77202	77892
-vo denari	52575	52792	54327	55178	56524	56206	56348	62070	62288
Dr`ava	1650	1497	1952	2414	2918	2736	2390	7689	7529
Krediti	1648	1495	1950	2413	2917	2733	2388	7687	7525
a) Buxeti ministerstva	1403	1274	1390	1898	2463	2325	2027	7372	7258
b) Fondovi	245	221	560	515	454	408	361	315	267
v) Instit. na centralnata dr`avna vlast: sudovi, itn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	2	2	2	1	1	3	2	2	4
Nedr`aven sektor	50925	51295	52375	52764	53606	53470	53958	54381	54759
Krediti	45750	46024	47071	47410	48278	48163	48567	48885	49216
Prilagodeni									
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	9160	9336	9468	9548	9595	9141	8934	8868	9220
Presmetana nenaplatena kamata	5175	5271	5304	5354	5328	5307	5391	5496	5543
-vo stranska valuta	16856	17323	17765	18365	18953	19526	19779	15132	15604
Dr`ava	5509	5515	5531	5455	5471	5476	5339	69	67
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedr`aven sektor	11347	11808	12234	12910	13482	14050	14440	15063	15537
Prilagodeni									
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	1600	1294	1342	1372	1333	1233	1429	1363	1429
b) Pobaruwawa na Narodna banka od dr`avata	-8075	-7461	-6734	-6751	-6781	-6805	-7168	-10818	-11905
2. Ostanati stavki, neto	-35150	-35604	-36405	-36676	-36660	-37037	-38506	-38193	-38367
od koi: pobaruwawa od dr`avata									
za zamrznati devizni (tedni vlogovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	-5177	-5273	-5306	-5355	-5329	-5310	-5393	-5498	-5547
Ostanato	-29973	-30331	-31099	-31321	-31331	-31727	-33113	-32695	-32820

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Monetaren pregled (prodol`uva)
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05	VII.05	VIII.05
M4 Vkupno	95071	96139	97312	98537	101538	102750	104825	101372	100331
M4 (ne dr`aven sektor)	93947	94855	96211	97423	100417	101808	103841	100407	99436
M1 (Vkupno)	27885	27123	27406	27303	27455	27316	27376	28494	27643
M1 (ne dr`aven sektor)	27595	26584	27006	26948	27111	26993	27142	28285	27425
Gotovi pari vo optek	14162	13364	13362	13207	14191	13086	13390	14331	13385
Depozitni pari (Vkupno)	13723	13759	14044	14096	13264	14230	13986	14163	14258
Depozitni pari (ne dr`aven sektor)	13433	13220	13644	13741	12920	13907	13752	13954	14040
Depozitni banki	13705	13677	13974	13975	13215	14184	13942	14111	14154
Depozitni pari na ne dr`aven sektor	13415	13138	13574	13620	12871	13861	13708	13902	13936
Depozitni pari na dr`avata	290	539	400	355	344	323	234	209	218
a) Buxet i ministerstva	115	304	148	80	91	149	97	66	99
b) Fondovi	171	232	249	273	252	173	137	143	119
v) Instit. na centralnata dr`avna vlast: sudovi, itn.	4	3	3	2	1	1	0	0	0
Narodna banka - depozitni pari na ne dr`aven sektor	18	82	70	121	49	46	44	52	104
M2 (Vkupno)	89906	91300	92666	93845	96886	97662	99876	96324	95412
M2 (ne dr`aven sektor)	88886	90063	91613	92779	95813	96768	98939	95406	94564
Kvazi-depoziti (Vkupno)	62021	64177	65260	66542	69431	70346	72500	67830	67769
Kvazi-depoziti (ne dr`aven sektor)	61291	63479	64607	65831	68702	69775	71797	67121	67139
Depozitni banki	62021	64156	65260	66542	69431	70346	72500	67830	67769
Nedr`aven sektor	61291	63458	64607	65831	68702	69775	71797	67121	67139
Denari	20483	20968	21948	23336	24517	25593	26335	20936	19876
Stranska valuta	40808	42490	42659	42495	44185	44182	45462	46185	47263
Depoziti na dr`avata	730	698	653	711	729	571	703	709	630
Denari	703	684	646	703	723	570	701	708	628
Stranska valuta	27	14	7	8	6	1	2	1	2
NBRM - kvazi-depoziti	0	21	0	0	0	0	0	0	0
Nemonetarni depoziti (Vkupno)	5165	4839	4646	4692	4652	5088	4949	5048	4919
Nemonetarni depoziti vo denari (Vkupno)	3464	3078	3122	3159	3155	3123	3140	3166	2938
Nemonetarni depoziti vo stranska valuta (Vkupno)	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809	1882	1981
Nemonetarni depoziti (ne dr`aven sektor)	5061	4792	4598	4644	4604	5040	4902	5001	4872
Nemonetarni depoziti vo denari (ne dr`aven sektor)	3360	3031	3074	3111	3107	3075	3093	3119	2891
Nemonetarni depoziti vo stranska valuta (ne dr`aven sektor)	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809	1882	1981
-Depozitni banki	5165	4839	4646	4692	4652	5088	4949	5048	4919
Nemonetarni depoziti vo denari - ne dr`aven sektor	3360	3031	3074	3111	3107	3075	3093	3119	2891
Nemonetarni depoziti vo stranska valuta - ne dr`aven sektor	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809	1882	1981
Nemonetarni depoziti vo denari - Dr`ava	104	47	48	48	48	48	47	47	47
Nemonetarni depoziti vo stranska valuta - Dr`ava	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-NBM nemonetarni depoziti (ne dr`aven sektor)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denari	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stranska valuta	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vkupni depoziti	80909	82775	83950	85330	87347	89664	91435	87041	86946
Vkupni depoziti (ne dr`aven sektor)	79785	81491	82849	84216	86226	88722	90451	86076	86051

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 8Vкупni depoziti na neдр`авniот сектор
(vo milioni denari)

	31.08.2005	mesečna promena		godična promena		struktura
	godina	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vкупni depoziti		72.011	-111	-0,2	9.454	15,1
1. Spored ročnost						
- kratkoročni		67.139	18	0,0	9.186	15,9
- dolgoročni		4.872	-129	-2,6	268	5,8
2. Spored valuta						
- denarski		22.767	-1.288	-5,4	203	0,9
- devizni		49.244	1.177	2,4	9.251	23,1

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 9

Depoziti na naselenie i pretprijatija

	struktura vo %	31.08.2005	mesečna promena		godična promena	
		godina	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari
Vкупni depoziti na naselenieto	100,0		50.223	351	0,7	8.409
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	95,1		47.770	229	0,5	8.556
- dolgoročni	4,9		2.453	122	5,2	-147
2. Spored valuta						
- denarski	25,7		12.911	-401	-3,0	1.611
- devizni	74,3		37.312	752	2,1	6.798
Vкупni depoziti na pretprijatijata	100,0		20.116	-95	-0,5	943
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	92,6		18.636	-178	-0,9	466
- dolgoročni	7,4		1.480	83	5,9	477
2. Spored valuta						
- denarski	41,6		8.377	-558	-6,2	-1.462
- devizni	58,4		11.739	463	4,1	2.405

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 10

Depozitni pari na naselenie i pretprijatija

	31.08.2005 godina	mesečna promena		godična promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Depozitni pari	14.040	86	0,6	592	4,4
- Depozitni pari na naselenie	2.715	-204	-7,0	3	0,1
- Depozitni pari na pretprijatija	9.408	-11	-0,1	655	7,5

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 11

Plasmani kaj naselenie i pretprijatija

	31.08.2005 godina	mesečna promena		godična promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	64.753	805	1,3	11.957	22,6
<i>Denarski plasmani</i>	49.216	331	0,7	4.936	11,1
od toga:					
-pretprijatija	29.906	-165	-0,5	-1.335	-4,3
-naselenie	19.193	450	2,4	6.211	47,8
<i>Devizni plasmani</i>	15.537	474	3,1	7.021	82,4
od toga:					
-pretprijatija	14.941	462	3,2	6.790	83,3
-naselenie	578	15	2,7	370	177,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 12

Ročna i sektorska struktura na denarskite i deviznite plasmani

	31.08.2005 godina	mesečna promena	godina na promena
	(vo %)	(vo procentni poeni)	
Denarski plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	51,2	0,5	-7,5
- dolgoročni	48,8	-0,5	7,5
sektorska struktura			
- pretprijatija	60,8	-0,7	-9,8
- naselenie	39,0	0,7	9,7
- ostanato	0,2	0,1	0,1
Devizni plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	29,4	-2,9	-8,0
- dolgoročni	70,6	2,9	8,0
sektorska struktura			
- pretprijatija	96,2	0,0	0,5
- naselenie	3,7	0,0	1,3
- ostanato	0,1	0,0	-1,7

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 13

Kamatni stapki

	avgust 2005 godina	mesečna promena	godina na promena
	vo %	vo procentni poeni	
Kamatna stapka na aukcijite na blagajnički zapisi (28 dena)	10,00	0,00	1,5
Prosečna ponderirana kamatna stapka na pazarot na pari	9,20	0,32	2,7
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite	12,24	-0,13	-0,2
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	6,62	-0,01	0,1

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija i Pazar na pari i kratkoročni hartii od vrednost

Tabela 14

Aukcii na trezorski zapisi

Datum na održavanje	Ponuda	Pobaruvačka	Realizacija	Ponderirana kamatna stopa
iznosi u milioni denari			u %	
Državni zapisi sa rokom na dostavu od 3 meseci				
09.08.2005	600	668,7	600	10,58
23.08.2005	600	827,2	600	10,46
Državni zapisi sa rokom na dostavu od 6 meseci				
09.08.2005	100	88,2	88,2	10,88

Izvor: Ministarstvo za finansii

Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija**Tabela 15**Nadvore { notrgovska razmena na Republika Makedonija
(u milioni SAD dolari)

	VIII.2005	I-VIII.2005	VIII.2005		VIII.2005		I-VIII.2005	
			VII.2005		VIII.2004		I-VIII.2004	
			iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	380,4	3.407,3	-60,9	-13,8	20,0	5,5	573,2	20,2
I zvoz	144,8	1.322,6	-39,7	-21,5	7,4	5,4	295,7	28,8
Uvoz	235,5	2.084,7	-21,3	-8,3	12,6	5,7	277,5	15,4
Saldo	-90,7	-762,1	-18,4	25,4	-5,3	6,2	18,2	-2,3

Izvor: Državen zavod za statistiku na Republika Makedonija.

Tabela 16Nadvore { notrgovska razmena na Republika Makedonija
(u milioni evra)

	VIII.2005	I-VIII.2005	VIII.2005		VIII.2005		I-VIII.2005	
			VII.2005		VIII.2004		I-VIII.2004	
			iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	309,4	2.690,3	-56,9	-15,5	13,3	4,5	375,5	16,2
I zvoz	117,8	1.043,9	-35,3	-23,0	4,9	4,3	205,7	24,5
Uvoz	191,6	1.646,4	-21,7	-10,2	8,4	4,6	169,8	11,5
Saldo	-73,8	-602,5	-13,6	22,7	-3,6	5,1	35,9	-5,6

Izvor: Državen zavod za statistiku na Republika Makedonija; presmetki se izvršeni u Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 17

Deset najgolemi trgovski partneri na Republika Makedonija vo periodot januari- avgust 2005 godina

	Obem na stokovna razmena vo milioni SAD dolari		Izvoz vo milioni SAD dolari		Uvoz vo milioni SAD dolari		Pokrienost na uvozot so izvoz
	Učestvo		Učestvo		Učestvo		
I-VIII 2005							
REPUBLIKA MAKEDONIJA	3.407,3	100,0	1.322,6	100,0	2.084,7	100,0	63,4
od toa:							
Germanija	469,6	13,8	250,7	19,0	218,9	10,5	114,5
Srbija i Crna Gora	451,9	13,3	281,7	21,3	170,2	8,2	165,6
Grcija	400,9	11,8	209,0	15,8	191,9	9,2	108,9
Rusija	259,6	7,6	14,0	1,1	245,6	11,8	5,7
Italija	241,5	7,1	114,7	8,7	126,7	6,1	90,5
Bugarija	202,3	5,9	43,7	3,3	158,6	7,6	27,6
Turcija	109,0	3,2	32,1	2,4	76,9	3,7	41,7
Slovenija	106,1	3,1	20,6	1,6	85,5	4,1	24,1
Hrvatska	100,0	2,9	53,2	4,0	46,8	2,2	113,8
Kina	86,7	2,5	9,8	0,7	76,9	3,7	12,7
Vkupno (10 najgolemi partneri)	2.427,5	71,2	1.029,5	77,8	1.398,0	67,1	73,6

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 18

Nadvore { en dolgoro~en dolg na Republika Makedonija, kor isteni sredstva i plateni obvrski
(vo milioni SAD dolari)

	Sostojba na dolg		Kor isteni sredstva		Plateni obvrski	
	31.07.2005	31.08.2005	VII-2005	VIII-2005	VII-2005	VIII-2005
Of icijalni kredit ori	1.229,3	1.232,2	5,1	2,5	19,1	6,9
od toa:						
Multi laterala	1.017,7	1.020,8	4,3	2,3	5,2	5,0
MMF	53,0	52,3	0,0	0,0	0,0	1,0
MBOR	224,3	224,1	0,5	0,8	2,2	2,5
MFK	7,2	7,2	0,0	0,0	0,0	0,0
MZR	367,0	366,9	0,2	0,0	0,7	0,4
E I B	134,5	136,5	2,4	1,0	0,0	0,0
EKF@P	7,4	7,5	0,0	0,0	0,1	0,2
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	20,5	20,6	0,0	0,0	0,1	0,0
EBOR	82,7	83,8	1,1	0,4	1,6	0,6
EU	108,8	109,6	0,0	0,0	0,3	0,2
MFRZ	12,3	12,3	0,1	0,1	0,0	0,0
EAR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
Bi laterala	211,6	211,4	0,8	0,2	14,0	1,8
Pariski klub (reprogramirawe 1995)	122,0	122,4	0,0	0,0	13,7	0,0
Nereprogramiran dolg	8,0	8,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Pariski klub (reprogramirawe 2000)	4,4	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Novosklueeni kredit i	77,2	76,5	0,8	0,2	0,3	1,8
Privatni kredit ori	711,8	722,2	20,8	10,4	12,7	3,6
od toa:						
Londonski klub	222,4	222,4	0,0	0,0	9,4	0,0
Ostanati privatni kredit ori	489,4	499,9	20,8	10,4	3,2	3,6
Banki i finansiski institucii	262,5	271,2	19,2	9,4	1,7	2,5
Nef finansiski privaten sektor	226,9	228,6	1,6	1,0	1,6	1,0
VKUPNO	1.941,1	1.954,4	25,9	12,9	31,8	10,4

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 19

Nadvore { en dolgoro~en dolg na Republika Makedonija, koristen i sredstva i plateni obvrski
(vo milioni evra)

	Sostojba na dolg		Koristen i sredstva		Plateni obvrski	
	31.07.2005	31.08.2005	VII-2005	VIII-2005	VII-2005	VIII-2005
Oficijalni kreditori	1.016,5	1.011,6	4,2	2,0	15,8	5,6
od toa:						
Multilateral a	841,5	838,0	3,6	1,9	4,3	4,1
MMF	43,8	42,9	0,0	0,0	0,0	0,8
MBOR	185,5	183,9	0,4	0,6	1,8	2,0
MFK	5,9	5,9	0,0	0,0	0,0	0,1
MZR	303,5	301,2	0,2	0,0	0,6	0,3
EIB	111,2	112,0	2,0	0,8	0,0	0,0
EKF@P	6,1	6,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	16,9	16,9	0,0	0,0	0,1	0,0
EBOR	68,4	68,8	0,9	0,3	1,4	0,5
EU	90,0	90,0	0,0	0,0	0,2	0,2
MFRZ	10,2	10,1	0,1	0,0	0,0	0,0
EAR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0
Bilateral a	175,0	173,6	0,6	0,2	11,6	1,5
Pariski klub (reprogramirawe 1995)	100,9	100,5	0,0	0,0	11,3	0,0
Nereprogramiran dolg	6,6	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Pariski klub (reprogramirawe 2000)	3,6	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Novosklue ni kredit i	63,9	62,8	0,6	0,2	0,3	1,5
Privatni kreditori	588,6	592,9	17,2	8,4	10,6	2,9
od toa:						
Londonski klub	183,9	182,6	0,0	0,0	7,9	0,0
Ostanati privatni kreditori	404,7	410,4	17,2	8,4	2,7	2,9
Banki i finansiski institucii	217,1	222,7	15,9	7,6	1,4	2,0
Nefinansiski privaten sektor	187,6	187,7	1,3	0,8	1,3	0,8
VKUPNO	1.605,1	1.604,5	21,4	10,5	26,4	8,5

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Bilans na Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 20

Bilans na sostojba na NBRM na 31.08.2005 godina
(vo milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
Devizni sredstva	51,171	Primarni pari	17,644
Pobaruwawa od javniot sektor	3,160	Instrumenti na NBRM	4,805
Pobaruwawa od banki i drugi finansiski organizacii	47	Ograni~eni depoziti	226
Ostanata aktiva	2,540	Devizni obvrski	2,628
		Depoziti na javen sektor	16,148
		Kapitalni smetki	8,453
		Ostanata pasiva	7,014
Vkupno	56,918	Vkupno	56,918

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.